

COMMISSIE BOUWEN EN WONEN

griffier van de raadscommissie
henk.dijksterhuis@griffie.groningen.nl
tel 050-367 7724

VERGADERSTUK

vergaderdatum: 13 september 2006

onderwerp: Rapportage Van Nu naar Straks (programma's en sleutelprojecten)

Rapportage Van Nu naar Straks: programma's en sleutelprojecten

2^e kw. 2006

In deze notitie wordt verslag gedaan van de voortgang in het eerste halfjaar 2006 van de programma's Van Nu naar Straks en de sleutelprojecten. In de bijlage bij deze notitie vindt u de uitgebreide rapportages van de sleutelprojecten terug.

1. Programma's

Algemeen

De Nederlandse economie zit in de lift. Volgens de eerste voorlopige cijfers van het CBS groeide de economie in het eerste kwartaal met 2.9%. Voor het hele jaar verwachten ze een groei van 3%. In tegenstelling tot voorgaande jaren zullen de totale binnenlandse bestedingen (consumptie, investeringen en overheidsuitgaven) weer een substantiele bijdrage leveren. Ook in de Stadsmonitor 2006 zien we de eerste tekenen van herstel. De stad heeft op het gebied van werk en werkloosheid het afgelopen jaar redelijk tot goed gepresteerd, dit ondanks een daling van het aantal arbeidsplaatsen van 2.6%. De werkloosheid is weer gedaald, een goed teken. Uit de vergelijking met de regio en de rest van Nederland blijkt dat we de landelijke lijn volgen en dat we sinds 1998 een flink stuk van onze achterstand op de rest van Nederland hebben ingelopen. In 1998 was het werkloosheidspercentage in Groningen ruim 25% en in de rest van Nederland 11%. Per 1 januari 2006 is dat verschil fors kleiner: 13.6 % voor de stad en 8,9% voor Nederland. Opvallend is de forse daling van de jeugdwerkloosheid.

Het binnenstadbezoek vertoonde in 2005 ook tekenen van licht herstel: van 30 naar 31 miljoen bezoekers. Mede hierdoor een stijging van de omzet van niet-dagelijkse goederen, die groeide van 757 miljoen naar 847 miljoen. In vergelijking met andere referentiesteden doet Groningen het bijzonder goed. We zitten echter nog steeds onder het niveau van 2003. Dit ondersteept de noodzaak om te blijven investeren in het aantrekkelijk en bereikbaar houden van de binnenstad. De nieuwe Oostwand, het Groninger Forum, de CiBoGa-garage en de geplande bouw van de Damsterdiepgarage zullen daar een bijdrage aan leveren.

Structuurplan

Ten behoeve van het nieuwe structuurplan zijn we het afgelopen half jaar druk bezig geweest met het vervolg van Stad op Scherp. De geselecteerde thema's uit de ideeënfase zijn door "dwarsdenkers" en "rechtdenkers" uitgewerkt in een aantal essays en interviews. Dit leverde een bont geheel van enthousiaste en inspirerende verhalen op, die in het tijdschrift "Stad op Scherp: Vuur" zijn gepubliceerd en waarover we op 24 mei een uitgebreid debat hebben gevoerd. Dit alles heeft ons gevoed met nieuwe

denkrichtingen, die we de komende periode gaan vertalen in concrete ideeën en schetsen voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van Groningen.

Verkeer

Het afgelopen half jaar is gestaag gewerkt aan de planvorming en uitvoering van het programma verkeer zoals dat al een paar jaar bestaat. Belangrijke projecten: by-passes ZRW, WRW/Hoendiep, Berlagebrug, besluitvorming Noordzeebrug. De komende periode zullen er een aantal cruciale beslissingen aankomen op het gebied van bereikbaarheid. Meest in het oogspringend zijn natuurlijk de tram CS – Zernike en een hernieuwde verkenning voor oplossingen op het bestaande tracé van de zuidelijke ringweg. Tevens krijgen fietsprojecten een nieuwe investeringsimpuls in het programma.

In mei is het meerjarenprogramma verkeer en vervoer door de raad vastgesteld. In het meerjarenprogramma geven wij jaarlijks een update van de uitvoering van verkeer- en vervoerprojecten en laten onze voornemens voor de komende periode zien. Bij het analyseren van de bereikbaarheidsproblemen en oplossingen kijken de diverse wegbeheerders (rijk, provincie, gemeente) steeds vaker over elkaars grenzen. Afgelopen jaar is daarom hard gewerkt, samen met onze regiopartners, aan de netwerkanalyse. Deze netwerkanalyse bevindt zich in de eindfase. Zonder vooruit te willen lopen op de behandeling in de Raad (na de zomer) is op hoofdlijnen zichtbaar dat het grootste verkeersknelpunt, zoals verwacht, bij de Zuidelijke Ringweg ligt en veel andere problemen daarmee verwant zijn. Ook lijkt het (toekomstig) afkalven van de kwaliteit van het OV alleen te stoppen met een forse kwaliteitsimpuls. Afgelopen periode hebben gemeente en provincie Groningen daarom regelmatig aangegeven samen te gaan voor zowel Kolibri als de aanpak van de Zuidelijke Ringweg. De tweede helft van dit jaar worden de uitkomsten uit de netwerkanalyse omgezet in een regionaal maatregelenpakket met bijbehorende financiële dekking. Het ambitieniveau is daarbij echter sterk afhankelijk van hoeveel en in welke vorm het rijk bijdraagt.

In februari is het rapport 'een drukte van belang' over de tram CS-Zernike door college vastgesteld en ter kennis aan de raad gebracht. Hiermee is de ambitie van een tram en de realiteit daarvan onderstreept. Het komende half jaar is essentieel voor eventuele rijksbijdrage (netwerkanalyse, zuiderzeelijndiscussie) en het bepalen van een regionaal bereikbaarheidspakket (regiofonds). We liggen op schema om in 2007, conform het collegeprogramma, een definitief besluit over de tram te nemen. Echter, er zal nog heel wat lobbywerk moeten gebeuren om het verhaal financieel rond te krijgen.

Het afgelopen half jaar is parallel en in afstemming met de netwerkanalyse gewerkt aan een Verkenning Alternatieven Zuidelijke Ringweg (VAZ). Deze verkenning laat zien wat mogelijk is op bestaand tracé van de Zuidelijke Ringweg voorzien. Met dit gegeven en gesteund door de analyse van de NWA wordt na de zomer een voorstel richting het rijk gedaan om wederom een tracéstudie te starten naar de problematiek en oplossingen voor de zuidelijk ringweg. Daarbij ligt de focus op oplossingen op bestaand tracé, een oplossing middels de Zuidtangent is in ieder geval voor de komende decennia buiten beeld.

De ambitie uit het meerjarenprogramma verkeer en vervoer van 2006 – 2009 om dit jaar tot afronding van de planvorming van de fietsbruggen ACM en Aduarderdiep te komen, geldt onverkort. Deze ambitie wordt gerealiseerd met de middelen zoals destijds voorzien. In het collegeprogramma wordt € 6 mln. extra ingezet op fietsinfrastructuur. Momenteel wordt gewerkt aan een overzicht van de gerealiseerde onderdelen uit de fietsnota en een investeringsvoorstel voor deze € 6mln.

Economische bedrijvigheid/EBP

De economische ontwikkeling laat voor de eerste helft van het jaar na lange tijd weer een positief beeld zien. Dit komt ook tot uitdrukking in een afname van de werkloosheid. Zowel het aantal mensen met een werkloosheidsuitkering, als het aantal niet werkende werkzoekenden (NWW-ers) is afgenomen. Over de eerste maanden van dit jaar is het aantal met 4.4% afgenomen tot 11.708 werkzoekenden. Met name onder jongeren is de jeugdwerkloosheid zodanig afgenomen dat er zelfs tekorten dreige aan jongeren op de arbeidsmarkt. Projecten als Groningen@work en de MKB leerbanen acties on-

derstrepen deze constatering. In de ICT-sector komt het gunstiger economische klimaat ook duidelijk naar voren. De ICT sector kent een groei van 4%, zowel in omzet als in personeel. Het arbeidsmarktbeleid zit goed in de uitvoering, waarbij o.a. het project Groningen Wérkt voor de integrale afstemming zorgt.

Ten aanzien van het ondernemersklimaat heeft de stad Groningen goed gepresteerd. Dit is vorig jaar niet alleen gebleken uit het onderzoek toplocaties van Bureau Louter (zie artikel Elsevier) en de titel voor de Beste Binnenstad. Dit jaar heeft de afdeling EZ meegedaan aan VIP-EZ (Verbeter- en Innovatie Programma Economische Zaken) dat mede geïnitieerd is door het Ministerie van EZ en de VNG. De dienstverlening van EZ en het Bedrijvenloket in de gemeente Groningen is vergeleken met steden als Arnhem, Zaanstad en Haarlem. Uit het onderzoek blijkt dat Groningen een 7.3 scoorde voor dienstverlening (Arnhem 5.8 en Nijmegen 6.1) en hoog scoorde in algemene tevredenheid, waardering door het lokale bedrijfsleven, betrouwbaarheid, kennis van het ambtelijke apparaat en beschikbaarheid van bedrijfsruimte.

Dit jaar zijn we begonnen met het vermarkten van de titel Beste Binnenstad. In Akkoord van Groningen verband werken we steeds intensiever samen met onze partners RUG en Hanzehogeschool. Ook biedt het Collegeprogramma prima kansen om Energy Valley te verbinden met duurzaamheid in de stad.

De ontwikkeling van bedrijventerreinen en kantoorlocaties gaat volop door. Europapark krijgt steeds meer vorm en met de aanleg van Westpoort is begonnen. Op Eemspoort worden de laatste kavels uitgegeven. Er zijn op dit moment geen grote vrije kavels meer beschikbaar. Begin 2008 komt er weer ruimte (Eemspoort Zuid en Westpoort). Naast de reeds bekende commerciële kantoorontwikkelingsprojecten (Kempkensberg en Bodenterrein) zijn er op dit moment weinig nieuwe ontwikkelingen te melden.

De revitalisering loopt goed. Hoendiep 1^e fase is afgesloten evenals Euvelgunne. Aan de Ulgersmaweg wordt gewerkt evenals aan Winschoterdiep-Eemskanaal.

Op het gebied van ESF zijn via de gemeente Groningen 4 projecten ingediend en beschikt. In totaal gaat het hier om 9,2 mln euro dat vanuit ESF-werkenden wordt ingezet op het scholen van personeel. Tevens wordt hard gewerkt aan de vormgeving en het toepasbaar maken van nieuwe grote regionale economische subsidieprogramma's voor Groningen op dossiers als EFRO, FES Waddenfonds, als transitie alternatief voor de ZZL.

Wonen.

Het programma Wonen heeft door tegenvallers in planningen van een aantal marktpartijen te maken met een daling van de verwachte woningbouwproductie. Dachten we in het eerste kwartaal nog te kunnen koersen op een maximale woningbouwproductie van ca. 700 woningen in 2006, in het tweede kwartaal zijn er indicaties dat deze productie niet volledig wordt gehaald.

Ook moeten we nog steeds constateren dat het aanbod in verkoop zijnde woningen te beperkt is ten opzichte van de vraag naar met name grondgebonden woningen. Ondanks voldoende plannen en voldoende vraag en een aantrekkelijke economie, zijn veel marktpartijen nog steeds veel voorzichtig met het op de markt brengen van nieuwe plannen. Begin 2006 hebben we een stuurgroep ingesteld die er voor zorgt dat knelpunten die zich voordoen bij lopende projecten, worden aangepakt. We zitten er bovenop, desondanks wordt er nog te weinig gebouwd omdat marktpartijen onvoldoende tempo maken.

In 2007 komt de productie weer in de buurt van ruim 1.000 woningen. De stuurgroep zal na de zomer met voorstellen richting college en raad komen om deze verwachting waar te maken. In het tweede kwartaal zijn daarnaast met alle grote ontwikkelaars voortgangsgesprekken gehouden en is de planning voor de komende jaren weer geactualiseerd. Daarbij is het grote belang van een hogere bouwproductie voor de komende jaren benadrukt.

Ook in het tweede kwartaal is weer specifiek aandacht gevraagd voor de website

(www.nieuwbouw.groningen.nl). Onder meer tijdens de open dag van de gemeente op 17 juni 2006.

Wijkvernieuwing/stadsdelen.

Het lopende programma wijkvernieuwing kan naar verwachting in 2010 worden afgerond. Met de besluitvorming over de Grunobuurt is in deze een belangrijke stap voorwaarts gezet. Over de Randwoningen ontstaat binnenkort duidelijkheid. De uitvoering van de plannen voor de overige wijken ligt op schema. Veel energie wordt besteed aan het Nieuwe Lokaal Akkoord, dat voor de zomer moet leiden tot een *gezamenlijke Intentieverklaring van gemeente en corporaties*. Eind 2006 zou dit tot een definitief Akkoord in de vorm van een Samenwerkingsovereenkomst met een Uitvoeringsprogramma voor de periode 2007-2017 moeten leiden. Het Akkoord kenmerkt zich o.a. door een verbreding met het sociale programma en een gerichtheid op versnelling van de bouwproductie. Tevreden zijn we met de besluitvorming over de winkelcentra Lewenborg, Beijum-Oost en Overwiningsplein. Op alle drie de locaties kunnen de werkzaamheden binnenkort daadwerkelijk beginnen.

Eind februari boden de bewonersorganisaties in de vorm van een “pamflet” hun wensen en voorstellen aan, waarmee zij tot een duidelijker positiebepaling en meer gemeentelijke faciliteiten willen komen. In het kader van het project “Vertrouwen in de Buurt” ontwikkelen we voorstellen die hiertoe moeten leiden. Omdat de wens is uitgesproken de “wijk” meer centraal te stellen in de sturing van de gemeentelijke programma’s, werken we aan een nieuwe presentatie van lopend en nieuw beleid in de begroting 2007, zodat duidelijk wordt wat in dat jaar voor de diverse wijken van de gemeente verwacht mag worden.

Cultuurhistorie.

De uitvoering van het cultuurhistorisch programma (ISV-monumenten, de rijkssubsidieregeling en het jaarprogramma archeologie), alsmede de backofficefunctie vergunningverlening liggen op schema. Daarnaast zijn we druk bezig met de uitvoering van het kanjerplan (bijna gereed), de inventarisatie van de bouwhistorie binnenstad en oude boerderijen in het buitengebied. Binnen afzienbare tijd hopen we de lijst gemeentelijke monumenten uit te breiden met de aanwijzing van nog eens 250 à 300 monumenten. Hierin zijn ook een aantal gebouwen opgenomen, die de afgelopen jaren in het kader van het Kanjerplan (1996) zijn gerestaureerd. De planning is dat deze lijst met nieuwe monumenten na de zomer in procedure wordt gebracht en de panden eind 2007 definitief zullen worden aangewezen. Inmiddels is de Malta-wetgeving over de archeologie langzaam vorm aan het krijgen. De consequenties van dit nieuwe rijksbeleid zijn ingrijpend, onder andere voor de realisatie van de Damsterdiepgarage en de Grote Markt. De precieze omvang van de financiële consequenties zijn nog niet in te schatten, echter deze zijn wel fors. Dit zullen we in het najaar aan u voorleggen. De toename van het aantal monumenten en een beperkter budget dan in 2005, betekent dat we minder kunnen doen dan voorgaande jaren.

Naast genoemde productiewerkzaamheden wordt hard gewerkt aan de geautomatiseerde vorm van een Cultuurhistorische Waarde Kaart voor de gemeente. Met deze digitale kaart is het voor elke plannemaker straks mogelijk om direct inzicht te krijgen in de aanwezige cultuurhistorische waarden op locaties in de gemeente Groningen, zodat vroegtijdig deze waarden in het RO-proces kunnen worden ingebracht. Deze informatie kan voor burgers direct raadpleegbaar worden gemaakt.

De jaarlijkse Open monumentendag (2^e zaterdag van september) wordt voorbereid: vanwege het landelijk vastgestelde thema 'feest' hebben we feestnummers in de arm genomen die op 15 a 20 locaties in monumentale ruimten muziek, dans, theater, kunst, etc ten tonele zullen voeren. Daarnaast vinden de voorbereidingen plaats voor de 11^e editie van Hervonden Stad, het jaarboek voor archeologie, bouwhistorie en restauratie.

BORG

De uitvoering van het BORG-programma verloopt volgens planning: projecten zijn inmiddels afgerond, danwel in uitvoering of in voorbereiding voor de tweede helft van 2006.

De grote groenonderhoud klussen in Lewenborg zijn nagenoeg gereed. Ook de aanpassingen aan de ecologisch beheerde groengebieden aan de Boterdiepstrook en het Reitdiep zijn uitgevoerd. In de Regulustraat is in samenwerking met Essent gestart met de uitvoering van het bomenstructuurplan. De uitvoering van de overige grote bomenprojecten zijn gepland na de vakantie. Bewoners hebben in alle gevallen ingestemd met de voorgestane aanpak, kapvergunningen zijn rond.

Het wegenprogramma ligt redelijk op schema ligt en verloopt financieel volgens planning. Niet alle werkzaamheden worden voor het eind van het jaar afgerond.

Voor de renovatie van de aula op het Selwerderhof is begin 2006 een intentieovereenkomst met Yarden ondertekend en wordt een samenwerkingsovereenkomst voorbereid. De samenwerking met de gemeente Ten Boer voor wat betreft de begraafplaats aldaar is op initiatief van Ten Boer (voorlopig) van de baan vanwege financiële redenen. De totstandkoming van het nieuwe uitbreidingsveld wordt in juli (openbaar) aanbesteed.

De provincie en gemeente Groningen willen een vergaande samenwerking bij het op afstand bedienen van bruggen op het Reitdiep en het Winschoterdiep. Hiertoe is een collegenota voorbereid en in procedure gebracht. De verwachting is dat de ombouw van bruggen en de herinrichting van het havenkantoor dit najaar kan beginnen. Doel is voor het vaarseizoen van 2007 gereed te zijn.

Het Beheerplan Openbare Verlichting 'Van stadslicht naar dimlicht' ligt binnenkort ter besluitvorming in de Raad.

Water/groen/ecologie

Het programma onderdeel Water bevindt zich op dit moment even in een rustiger fase, in aanloop naar een te verwachten drukkere periode als gevolg van de nieuwe Wet Watertaken en de Kaderrichtlijn Water. Op projectniveau zijn er tot nog toe goede resultaten behaald. Het PURE-project is met een geslaagde internationale slotconferentie formeel afgesloten. De verzamelde kennis en kunde op het gebied van waterbeheer in de stadsranden is gepubliceerd in een bundel (engelstalige) handboeken. Daarnaast is er de oogst in de vorm van concrete uitvoeringsprojecten. Van het waterstructuurplan

Westrand functioneren inmiddels de twee deelgebieden (Ruskenveen/Hoogkerk en Reitdiep/Vinkhuizen) naar wens en er is nu ook zicht op de realisering van de ontbrekende schakel in het plangebied van De Held III. Het Beheer- en Inrichtingsplan voor het gebied rond Leegkerk en Dorkwerd is intussen ook vastgesteld en inmiddels zijn we gestart met de uitvoering van enkele cruciale projecten uit het plan; de aanleg van een fietsbrug over het Aduarderdiep en het kavelruilproces. Overige projecten zullen later dit jaar opgestart worden. Ook is inmiddels de procedure voor een nieuw Waterplan opgestart. In aansluiting op de komende Wet Watertaken is ook hier verbreding, onder meer door integratie van het Rioleringsprogramma, de inzet.

Op het gebied van groen/ecologie constateren we een moeizaam eerste half jaar, zowel op het gebied van planvorming als uitvoering. Er is na lange tijd een plan van aanpak voor de realisering van het Groenstructuurplan vastgesteld. Inzet is de verbreding van de betrokkenheid naar andere sectoren en het versterken van de samenhang in het groen.

2. Sleutelprojecten

CiBoGa.

De bouwaanvraag voor de eerste fase van schots 3 is verleend per 1 april. De parkeergarage wordt in één keer afgebouwd en volgens afspraak 1 april 2007 geleverd aan de gemeente. Voor het pand Bloemsingel 10 is door Nijestee en de Stichting COB een plan gemaakt voor een mix van ateliers, appartementen, culturele voorzieningen en horeca. De bouwaanvraag is door Nijestee ingediend. Met Proper Stok is overeenstemming bereikt over het definitief plan en de daarbij horende aanbidding voor een complex van starterswoningen en een commerciële ruimte op de Waterbedrijf locatie. De woningen worden in oktober in verkoop gebracht. Er is een nieuw communicatieplan in de maak. Begin juli is de website weer actief, is de informatie op de boot aangepast en zijn de nieuwe brochures gereed.

Damsterdiep Parkeergarage.

In november 2005 heeft de raad het stedenbouwkundig plan "Damsterdiep weer binnenstad" vastgesteld. Het voorlopig ontwerp van de garage en het gebouw is afgerond. Ook het ontwerp van de inrichting van het plein is gereed. Het aanvankelijk begrote kostenniveau voor de garage staat onder druk, omdat er vanwege brandweereisen meer nooduitgangen komen dan geraamd en doordat de capaciteit van de garage lager is dan het oorspronkelijk geschatte aantal van 600. Uiteraard heeft dit een negatief effect op de exploitatie. Over de gevolgen van deze tegenvallers zullen we u nader berichten na de zomer.

Een voorstel voor een nadeelcompensatieregeling voor ondernemers die onevenredig zwaar getroffen worden door de bouwwerkzaamheden is gereed en wordt getoetst, o.a. aan de praktijk in Amsterdam.

Eemskanaalzone (EKZ).

Naast de al vergevorderde plannen voor de Kop van Oost wordt intensief samengewerkt met marktpartijen om te komen tot een gezamenlijke ontwikkeling van het gebied Eemskanaal Noordzijde Fase I. Gezamenlijk ook wordt gewerkt aan het stedenbouwkundige plan van de Waterknoop. De corporaties In en Nijestee zijn bezig met verkennende onderzoeken voor de aanpak van de Woonschepenhaven. De voorbereidingen voor de Berlagebrug zijn in gang gezet; enkele voorbereidende werkzaamheden zijn al gestart. Verder worden voorbereidingen getroffen voor de planvorming op de containerterminal. Er wordt gekeken naar de mogelijkheid om de planvorming van de Sontbrug en de herprofilering van de Driebondsweg te versnellen. Op twee locaties aan het Damsterdiep heeft Nijestee 222 tijdelijke wooneenheden voor studenten gerealiseerd. Deze studio's zullen vijf jaar in gebruik blijven.

Teneinde de kosten voor de aanpak van de Sontbrug/Driebondsweg te dekken, is een aanvraag voor een subsidie uit het FES voor de Centrale Zone gedaan.

Europapark.

De Linie is nagenoeg afgerond. De voorbereiding van de fietstunnel in het verlengde van de Meeuwederweg start rond de zomer. Dit jaar start de verkoop van het superblok (het gecombineerde kantoor/woonblok langs het spoor) en als laatste onderdeel van de wijk worden een zestal waterwoningen langs het Oude Winschoterdiep gerealiseerd. Binnenkort ondertekenen gemeente en ontwikkelende partijen (K4) het contract dat met terugwerkende kracht van 2005 tot 2010 afspraken herbergt over

de kantoorontwikkelingen, met een optie tot verlenging. Dit najaar zal de schop de grond ingaan van het eerste kantoor. In oktober zal de start verkoop plaatsvinden van de twee woontorens naast de Euroborg. De openbare ruimte rond de Euroborg wordt deze zomer afgerond, inclusief een definitieve oplossing voor de infrastructuur rond de toegang van supporters.

Het voorlopig ontwerp voor het station met omgeving is gereed. In september zal het definitieve ontwerp gereed moeten zijn om de planning – opening maart 2009 – te halen. Vooruitlopend op een definitief station zal tussen 2007 en 2009 een tijdelijke halte functioneren. Het station is financieel gedekt, maar de omgeving en de ontsluiting nog niet. Een van de dekkingsmiddelen zal moeten bestaan uit Rijks- en Europese subsidies; een subsidieaanvraag bij het Ministerie van V&W voor de regeling Spoorse doorsnijding is vlak voor de zomer ingediend. Uitsluitsel volgt dit najaar. Een ander dekkingsmiddel bestaat uit opbrengsten uit een vastgoedprogramma in het Helperpark.

Gebruikers van vooral de Mediacentrale hebben last van de (door de gemeente steeds zo gecommuniceerde) onaffe staat van het openbaar gebied. In overleg wordt gezocht naar een betere uitstraling, om de periode totdat een definitieve inrichting kan worden gekozen te overbruggen.

Grote Markt.

Samen met de initiatiefnemers van het Groninger Forum is de startnotitie uitgewerkt in een concept Programma van Eisen voor de onderdelen Stedenbouw, Openbare Ruimte en Verkeer, het Groninger Forum en de Parkeergarage. Deze worden per deelgebied de komende periode uitgewerkt. De gemeente is opdrachtgever voor het Groninger Forum met de parkeergarage en de Nieuwe Markt. Er zijn 7 architecten geselecteerd, die opdracht krijgen een eerste schetsontwerp te maken. De ontwerpen moeten in november gereed zijn, waarna een commissie ze beoordeelt en via een publieksenquete de Groningers hun voorkeur kunnen uitspreken. Voor de nieuwe oostwand is een ontwikkelaar geselecteerd, waarmee de gemeente samen het functioneel programma gaat invullen. Uitgangspunt voor de oostwand is een meer klassieke architectuur, hiervoor wordt een beeldkwaliteitsplan ontwikkeld. Ook over dit beeldkwaliteitsplan wordt een publiek debat georganiseerd. Samen met de eigenaren aan de achterkant van de Poelestraat (het derde deelgebied) gaan we kijken naar de mogelijkheden voor een nieuwe verbinding tussen de Poelestraat en het Groninger Forum. Op die manier kunnen de horecafuncties in de Poelestraat zich zowel naar de voorkant als de achterkant presenteren.

Met de uitvoering is een fors bedrag gemoeid. Binnen de gemeentebegroting is reeds een bijdrage gereserveerd van € 31,25 miljoen voor de Grote Markt oostzijde. Op basis van de huidige inzichten verwachten wij dat een bijdrage vanuit externe bronnen van een zelfde orde van grootte nodig zal zijn voor de realisatie van het project.

De Held 3.

De planning is er op gericht om na de zomer een conceptbestemmingsplan door het college vrij te laten geven voor het wettelijk vooroverleg en inspraak. Afhankelijk van de voortgang van de besluitvorming over het bestemmingsplan zal in de eerste helft van 2007 met het bouwrijpmaken worden gestart, waarna in de tweede helft de bouw van eerste woningen kan aanvangen. De wijk zal in een periode van circa 5 à 6 jaar - afhankelijk van de ontwikkelingen op de woningmarkt – voltooid zijn.

Kolibri.

Nadat in februari de studie naar de inpassing en exploitatie van de lijn CS-Zernike is afgerond, heeft de stuurgroep Regiovisie recent het besluit genomen om voor de openbaar vervoeras CS-Zernike in te zetten op het realiseren van een tram, die op termijn wordt doorgetrokken naar de Eemskanaalzone en Meerstad. Nadere analyse moet helder maken of fasering middels een HOV-bus wenselijk is. Een aantal vraagstukken zullen in en na de zomer nog verder worden uitgewerkt: de definitieve trajectkeuze naar Zernike, wel/geen bussen op de Grote Markt, het definitieve tracé voor de Driebondlijn, een uitwerking voor het transferium Zernike en natuurlijk een uitwerking van de financiële aspecten.

De financiële situatie van het project maakt een forse bijdrage van rijk en/of andere partijen nog steeds noodzakelijk. Dat de tramlijn CS-Zernike (nog) niet in het regionale bereikbaarheidspakket zit in het kader van de Zuiderzeelijn discussie, verdient daarom extra aandacht.

Kaderplan Laan Corpus den Hoorn.

Op hoofdlijnen is de visie gereed, inclusief de inpassing van de verkeers- en groendimensie. De conclusie kan worden getrokken dat verdere intensivering van de zone mogelijk is en zelfs kansrijk lijkt. Echter, voor een goed evenwicht op de stedelijke markt en de risico's voor eigen gemeentelijke ontwikkelingen, is een nauwkeurige dosering en fasering op zijn plaats. Ieder initiatief zal op zijn programmatische inhoud en afzetmogelijkheden moeten worden beoordeeld. Op dit moment wordt gewerkt aan diverse individuele projecten binnen de zone. Er vinden bouwactiviteiten plaats voor de uitbreiding van het verpleeg- en verzorgingstehuis Maartenshof en voor woontoren "De Rokade". Het stedenbouwkundig plan De Meester op de voormalige Hotelschoollocatie is afgerond en inmiddels door de raad vastgesteld. Het laboratorium voor Infectieziekten heeft plannen voor herhuisvesting, daarvoor is de noordwestpunt van het Martiniziekenhuis in beeld. Er vindt overleg plaats over de herontwikkelingsmogelijkheden op de plek van het lab. Op de locatie Diaconessenziekenhuis zullen in twee fasen ca 350 woningen in het topsegment worden gerealiseerd. De ondertekening van de contracten is aanstaande. Volgens planning zal dit jaar gestart worden met het bouwrijp maken van de eerste fase en zullen de eerste woningen in de verkoop komen (oplevering in 2007).

Meerstad.

In het 2^e kwartaal hebben de gemeenten Groningen en Slochteren het Globale Plan Meerstad (inclusief MER) in procedure gebracht. Gestreefd wordt om het plan in november aan de raad te kunnen aanbieden. Parallel aan de totstandkoming van het bestemmingsplan is een begin gemaakt met de planvorming van Deelgebied 1: het westelijk recreatieve deel van het meer met woon- en groengebieden en strand. Deelplan 1 bevat volgens het programma van eisen in totaal ca. 1030 woningen, afhankelijk van de marktvrage worden alle segmenten bediend. Daarnaast maken het meer en het strand nadrukkelijk onderdeel uit van Deelplan 1, zodat Meerstad vanaf de beginfase een meerwaarde oplevert voor stad en regio.

Onder leiding van Bureau Meerstad is in het 2^e kwartaal ook een aanvang genomen met de ontwikkeling van de voorzieningen. Hiervoor is een Task-force voorzieningen opgericht: een afstemmingsoverleg waarin de ontwikkeling, realisatie en plannings van de publieke en commerciële voorzieningen plaatsvindt. Als beleidskader is door Bureau Meerstad, in samenwerking met beide gemeenten, een voorzieningensvisie opgesteld. Inmiddels is ook de visie gereed op de planning en realisatie van de Hoofdinfrastructuur.

Verder hebben de publieke partijen in Meerstad doorgewerkt aan een Gedetailleerde Bestuursvereenkomst, waarin nadere afspraken worden vastgelegd over het beheer van het publieke domein in het Meerstadgebied. Er wordt naar gestreefd de GBOK in het najaar gereed te hebben voor besluitvorming. Er komt tevens een onderzoek naar de mogelijkheden van een wederzijdse grenscorrectie. De gemeenteraden en de bewoners zijn hierover inmiddels geïnformeerd middels een separate brief. De verwachting is dat na de zomer meer duidelijkheid wordt verkregen over een aantal grensvarianten. Parallel aan dit traject zijn beide gemeenten met elkaar in gesprek over een intensievere samenwerking op het gebied van de publieke dienstverlening.

Oosterhamrikzone (OHZ).

Het voornemen om tezamen met Nijestee tot een samenwerkingsvereenkomst en een gezamenlijke grondexploitatie te komen voor een aantal deelgebieden binnen de Oosterhamrikzone, is op losse schroeven komen te staan. Het onderzoek naar de manier van samenwerken toonde aan dat er teveel tegengestelde belangen waren die door beide partijen als een belemmering worden gezien voor het op een efficiënte wijze samenwerken. Onder andere de aanwijzingen van het ministerie van VROM aan Nijestee m.b.t. investeringen in bedrijfsontwikkelingen speelde daarbij een rol. Na de zomer wordt een nieuw voorstel aan de raad voorgelegd.

Niet alle deelgebieden worden gelijktijdig uitgevoerd. In 2006 wordt vooral gewerkt aan de locaties De Vogels eo (Europaan-locatie), Antillenstraat en Wielewaalplein. De uitplaatsing van Simmeren is inmiddels ook een feit, waardoor kan worden gestart met de ontwikkeling van de diverse woningbouwlocaties langs het Van Starckenborghkanaal.

Schoon, Heel en Veilig.

Schoon, Heel en Veilig heeft als doel met aansprekende maatregelen en herkenbare projecten de belangrijkste ergernissen van burgers aan te pakken en hierbij bewoners actief te betrekken, zodat zij hun steentje bij kunnen dragen. Van de deelprojecten is meer dan de helft in uitvoering of voorbereiding. Het restant wordt na de zomervakantie opgepakt. Burgers en collega's kunnen zich informeren over de verschillende projecten en de voortgang daarvan via de site www.schoonheelveilig.nl. Deze site wordt nog verder ontwikkeld zodat de informatie nog toegankelijker wordt. Het succesvolle project Huis-kamer heeft onlangs haar 5 jarig jubileum gevierd. Samengevat loopt het project op schema en worden er geen significante afwijkingen verwacht.

Westpoort.

Het bestemmingsplan Westpoort is voorlopig nog niet goedgekeurd door de provincie Groningen, omdat de geluidscontour van het nieuwe bedrijventerrein niet gelijktijdig ook in de bestemmingsplannen van Leek, Noordeveld en Zuidhorn is vastgelegd. Op ambtelijk niveau zijn reeds afspraken gemaakt met de betreffende gemeenten over de start van de procedure die moet leiden tot vaststelling van de geluidscontour voor het industrielawaai, maar de medewerking verloopt traag. De eerste werkzaamheden voor het bouwrijpmaken van het terrein zijn afgerond (bouwweg, gronddepot). Vanwege de lange zettingstijden van de grond moet nu zo snel mogelijk worden begonnen met de op- en afritten. Gedurende de zettingsperiode zullen in 2006/2007 werkzaamheden voor het bouwrijpmaken van het eigenlijke bedrijventerrein plaatsvinden. In 2008 zal het terrein vervolgens voor gebruik gereed gemaakt worden en zal vanaf medio 2008 daadwerkelijk gronduitgifte en de vestiging en bouw van de eerste bedrijven mogelijk zijn. Ook heeft er een haalbaarheidsonderzoek plaats gevonden naar de aanleg van een 18-holes golfbaan ten noorden van de spoorlijn Groningen-Leeuwarden. Er is besloten medewerking te verlenen aan een milieu-effectrapportage, waarbij de "brede, groene rivier" uitgangspunt is.

Zuidelijke ringweg Groningen (Langmanmaatregelen).

Het project is in een afrondende fase beland. De zuidelijk bypass op Zuid-oost is in gebruik genomen en de laatste werkzaamheden aan de noordelijke bypass zullen tot oktober 2006 duren. De voorbereidingen voor de aansluiting van de Laan Corpus den Hoorn op de A7 zijn in volle gang en worden afgestemd met de aanleg van de bereikbaarheidsroute naar het Martini Ziekenhuis, in verband met de bereikbaarheid van het gebied. Op korte termijn zal een herziening van de grondexploitatie gemaakt worden.

Zuiderzeelijn.

Half april 2006 heeft het kabinet het besluit genomen om het planproces van de Zuiderzeelijn te stoppen. Dit riep een forse reactie op van het Noorden, met kracht bijgezet door de demonstratie in Den Haag onder het motto "hier trekken we de lijn". Dit heeft geleid tot een aangenomen motie van Hijum in de Tweede Kamer, waarin de regering wordt verzocht om met de regionale overheden naast de regiospecifieke oplossingen ook een HST-variant nader te verkennen. Daarbij is wel de voorwaarde gesteld dat tegelijkertijd een alternatief pakket wordt uitgewerkt, bestaande uit investeringen t.b.v. de transitie van de noordelijke economie naar een kennisgerichte economie en een pakket maatregelen om de bereikbaarheidsknelpunten in Noord-Nederland op te lossen. Ondanks het vallen van het kabinet Balkenende II gaan we er voorlopig vanuit dat nog steeds in oktober de tweede kamer een besluit over de Zuiderzeelijn wil nemen. Inzet van Noord-Nederland blijft primair de HST-3, waarmee de volledige 2,7 + 1 miljard gemoeid is. Ook als het niet tot een HST3 komt, wordt gerekend met 2,7 miljard voor Noord-Nederland.

3. Financiën

In het eerste kwartaal 2006 heeft een nadere prioritering van de fysieke en economische ambities voor de huidige collegeperiode 2007-2010 plaatsgevonden. In de zgn. kerksessie hebben we de totaalijst van ca. 250 mln. aan investeringsprojecten terug weten te brengen tot een prioriteitslijst van 120 mln. We denken met de betreffende projectenlijst ca. 45 à 65 mln. aan subsidies te kunnen genereren. De hoogte van de bijdragen hangt af van het resultaat van enkele grootschalige subsidie-lobbies. Hiertoe hebben we de afgelopen maanden twee grote subsidieaanvragen de deur uit gedaan, namelijk een aanvraag voor de Centrale Zone (Eemskanaalzone) uit het FES en een aanvraag voor het station en stationsomgeving Europapark/Helperzoom uit de nieuwe regeling Spoorse Doorsnijdingen van het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Duidelijkheid hierover wordt op zijn vroegst na de zomer verwacht. Daarnaast rekenen we op een bijdrage vanuit de eigen vrije beleidsmiddelen van minimaal 45 mln. (NB. In deze lijst is slechts deels rekening gehouden met evt. nieuwe tegenvallers, zoals hierboven beschreven).

4. Conclusie

Ondanks een aantrekkende economie lijken we, zoals gebruikelijk in het Noorden, last te hebben van het naijleffect van de economische laagconjunctuur. Concreet vertaalt zich dat in tegenvallende prestaties op programmaniveau (wonen, werken) en moeizame onderhandelingen en nieuwe discussies met marktpartijen op projectniveau. Er werd duidelijk dat een aantal projecten nog een forse financiële opgave kennen (Grote Markt, Meerstad, Europapark), maar ook dat een aantal projecten forse vooruitgang hebben geboekt. De effecten voor de planning en het meerjaren investeringsprogramma zullen de komende maanden duidelijk moeten worden.

Bijlage 1: de voortgangsrapportages van de sleutelprojecten

- 1) CiBoGa.
- 2) Damsterdiep Parkeergarage.
- 3) Eemskanaalzone (EKZ).
- 4) Europapark.
- 5) Grote Markt.
- 6) De Held 3.
- 7) Kolibri.
- 8) Kaderplan Laan Corpus den Hoorn.
- 9) Meerstad.
- 10) Oosterhamrikzone (OHZ).
- 11) Schoon, Heel en Veilig.
- 12) Westpoort.
- 13) Zuidelijke ringweg.
- 14) Zuiderzeelijn.

Telefoon (050) 367 76 64 / Linda Stol
Onderwerp Rapportage programma's en sleutelpro-
jecten 2^e kwartaal 2006

Aan de leden van de Raad van de ge-
meente Groningen
Postbus 20001
9700 PB GRONINGEN

Datum

Bijlagen -

Ons kenmerk BD06.1333143

Uw brief van -

Uw kenmerk

Geachte dames en heren,

Bijgevoegd ontvangt u de rapportage 'Programma's en sleutelprojecten 2^e kwartaal 2006'. Hierin is de stand van zaken per 1 juli 2006 opgenomen. Vervolgens heeft uw raad in juli nog vergaderd en hebben er bij een aantal projecten ontwikkelingen plaatsgevonden. Dit maakt dat voorliggende voortgangsrapportage grotendeels up-to-date is, echter op een paar punten is ingehaald door de actualiteit. Met deze brief willen wij de meest in het oog springende ontwikkelingen graag onder uw aandacht brengen.

Tijdens de raadscommissie Ruimte & Wonen van 11 juli j.l. en tijdens de raadsvergadering van 19 juli j.l. is de aanpak van de oostwand van de Grote Markt besproken. Uit deze bespreking zijn een aantal aandachtspunten voor de vervolgaanpak naar voren gekomen, zoals de realisatie van een fietsenstalling en verduidelijking over de wijze waarop gewerkt wordt aan extra financieringsbronnen. Aan deze zaken wordt momenteel gewerkt. Dit najaar willen wij hier graag verdere duidelijkheid over verschaffen.

Tijdens de raadscommissies Ruimte & Wonen van 14 juni en 5 juli j.l. bent u vertrouwelijk geïnformeerd over de stand van zaken van de Held III. Destijds is ook de stedenbouwkundige schets aan u gepresenteerd. Momenteel wordt gewerkt aan de vertaling van deze stedenbouwkundige schets in het bestemmingsplan. De verwachting is dat het bestemmingsplan in oktober 2006 wordt vrijgegeven voor inspraak.

In de voortgangsrapportage wordt aangegeven dat in oktober schots 3 (Trezoor) op het CiBo-Ga-terrein in verkoop gaat. Ontwikkelcombinatie IMA en de gemeente hebben de plannen - zoals dit voorjaar reeds in een ruwe versie werden gepresenteerd- verder vervolmaakt. Hierover is 10 juli j.l. een persbericht verstuurd. Het betreft in totaal 47 woningen; 20 stadswoningen en 27 appartementen. Aansluitend zullen begin 2007 de fasen vier en vijf (grenzend aan fase 3) in de verkoop gaan. De bouw van Trezoor start begin 2007.

Betreffende het Bodenterrein bent u op 25 juli j.l. met een brief geïnformeerd over de nieuwe afspraken met het UMCG en de RUG. Er komt een nieuw stedenbouwkundig plan, waarin het

verplaatsen van de Antonius Deusinglaan is opgenomen. Met de RUG wordt het contract uit 2001 afgehandeld; d.w.z. de gemeente koopt gronden van de RUG (behoudens een kavel voor eigen ontwikkeling). Een deel van de gronden wordt zo snel mogelijk doorverkocht aan het UMCG. De gemeente ontwikkelt het gebied tussen de nieuwe Antonius Deusinglaan en het Oosterhamrikkanaal met woningbouw als onderdeel van CiBoGa.

De gezamenlijke intentieverklaring Nieuw Lokaal Akkoord is op donderdag 20 juli j.l. ondertekend door het college van B&W van Groningen en de woningcorporaties. Hierover heeft u eind juli een brief ontvangen. In de Intentieverklaring worden de wijkvernieuwingsplannen in 14 prioriteitswijken voor de komende jaren op papier gezet. De Intentieverklaring biedt de basis voor de formulering van een definitief Nieuw Lokaal Akkoord. Inzet is om dit eind 2006 gereed te hebben. In de Intentieverklaring is reeds aangegeven welke onderwerpen nader uitgewerkt moeten worden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,